

PYLOVÁ ANALÝZA KVARTÉRNÍCH SEDIMENTŮ**POLLEN ANALYSIS OF QUATERNARY SEDIMENTS**

(01-43 Horní Blatná, 12-22 Mělník, 12-24 Praha, 12-33 Plzeň, 13-13 Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, 13-14 Nymburk, 13-43 Golčův Jeníkov, 23-13 Tábor, 23-134 Černovice, 23-21 Havlíčkův Brod, 34-21 Hustopeče)

Eva Břízová

Palynology, Quaternary, Bohemia, Moravia

V roce 1995 probíhal palynologický výzkum v rámci 6 úkolů a 2 grantových projektů.

Intenzivní palynologické rozbory pokračovaly z velké části na grantových projektech: 1. 6405 (GA ČR 404/94/0604) týkajícího se výzkumu zazemněných ramen Labe v území mezi Mělníkem a Nymburkem a 2. 6406 (GA ČR 404/94/1007), který zahrnuje studium stavu a vývoje vegetace na území Prahy od 9. do 1. pol. 12. století.

V rámci úkolu 3500 a 5500 probíhalo vyhodnocování nashromážděných výsledků při výzkumu vývoje vegetace Šumavy na základě pylových analýz Černého a Čertova jezera (Břízová 1991a,b, 1993) a Jezerní slati (Vile et al. 1995). Získané výsledky byly prezentovány na konferenci „Geo-bio-diverzita Šumavy: Trilaterální výzkum, ochrana a management hraničního pohoří“ v Prachaticích a na semináři pro pracovníky NP a CHKO Šumava uskutečněném na terénní základně v Rohanově. Výsledky těchto výzkumů budou samostatně publikovány ve sborníku, který je věnován výzkumu Šumavy z různých hledisek.

Vegetační poměry a vztah rostlinných ekosystémů ke geologickému podkladu byl vypracován pro vybraná chráněná území: Krkonoše, Šumava, Jeseníky, Beskydy, Český ráj, Labské pískovce, Křivoklátsko, Třeboňsko, Moravský kras, Český kras, Pálava, Podyjí, Litovelské Pomoraví.

Pro potřeby geologického mapování (3100) bylo analyzováno několik informativních vzorků z lokalit Pečky, Kozohlody, Světlá nad Sázavou, Černovice, Tábor. Odebrané sedimenty byly ve všech případech sterilní. Nadále pokračuje palynologický výzkum sedimentů Čejčského jezera na j. Moravě. Pro značnou komplikovanost při získávání počítatelného množství pylových zrn a spor k vyhodnocení je výzkum časově velmi náročný, k dispozici jsou zatím pouze základní údaje (Břízová - Havlíček 1994).

Informativní zpracování vzorků nalezených v rámci geologického mapování (3200) a detailnější vyhodnocování profilů např. Boží Dar, Čejčské jezero, Chrást a Stará Boleslav (poslední 2 lokality jsou sedimenty paleomeandry), šumavské výzkumy byly využity na tematických seminářích Niva, Kvartér 95, Nové výsledky paleogeobotanického výzkumu na území České a Slovenské republiky konaných v Brně, Krakově a ekologickém zasedání ve Francii.

I nadále bude pokračovat palynologický výzkum (úkol 3324) ca 0,30 cm svrchních částí vybraných rašelinišť v Krušných horách a na Šumavě za účelem korelace s metodou datování ^{210}Pb a studia vývoje přírodních poměrů za posledních asi 200 let na nově odebraných profilech (Oceán). Dosavadní výsledky získané pylovou analýzou lze do určité míry srovnávat s literárními údaji (viz Vile et al. 1995), které zachycují toto období a popisují stav přírody hlavně v závislosti na lidské činnosti.

Při geologickém výzkumu (2500, 5500) na trase stavby ropovodu Ingolstadt-Kralupy nad Vltavou (oblast Plzeňska) byla provedena pylová analýza několika informativních vzorků z lokalit Unčšov, Ondřejov a organických sedimentů z nivy Úterského potoka. Většina vzorků byla téměř bez pylových zrn, pouze jediný se dá palynologicky vyhodnotit (viz Palynologický rozbor nivních sedimentů Úterského potoka).

Literatura

- Břízová, E. (1991a): Výsledky palynologického výzkumu v roce 1989. – Zpr. geol. Výzk. v Roce 1989, 27–29. Praha.
 – (1991b): Výsledky pylových analýz v roce 1990. – Zpr. geol. Výzk. v Roce 1990, 20–21. Praha.
 – (1993): The importance of pollen analysis for the reconstruction of vegetation development during the last two millennia. – In: E. Růžičková - A. Zeman - J. Mireckí (eds.): Application of direct and indirect data for the reconstruction of climate during the last two millennia. Papers presented at the workshop of PAGES – Stream I held in Brno, June 1992, 22–29. Praha.
 Břízová, E. - Havlíček, P. (1994): Kvartérně geologický výzkum Čejčského jezera. – Zpr. geol. Výzk. v Roce 1993, 15–16. Praha.
 Vile, M. A. - Novák, M. J. V. - Břízová, E. - Wieder, R. K. - Schell, W. R. (1995): Historical rates of atmospheric metal deposition using ^{210}Pb dates Sphagnum peat cores: corroboration, computation, and interpretation. – Water, Air and Soil Pollution. 79 (1–4), 89–106. Netherlands.